เนื้อหาและแนวทางการคัดเลือกจดหมาย ในคอลัมน์ร้องทุกข์ ของหนังสือพิมพ์รายวันไทย

นางสาว โสภา จิรพัฒนานันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540 ISBN 974-683-453-8 ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CONTENT AND SELECTION OF LETTERS IN COMPLAINT COLUMNS IN DAILY NEWSPAPERS

MISS SOPA CHIRAPHATTHANANAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkom University

Acadamic Year 1997

ISBN 974-683-453-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เนื้อหาและแนวทางการคัดเลือกจดหมายในคอลัมน์ร้องทุกข์ ของหนังสือพิมพ์
รายวันไทย
โดย นางสาว โสภา จิรพัฒนานันท์
ภาควิชา วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ รจิตลักขณ์ แสงอุไร
บัณฑิตวิทยาลัย จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ)	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รจิตลักขณ์ แสงอุไร)	อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสถียร เชยประทับ)

a tree white the transfer of the area to

โลภา จิรพัฒนานันท์: เนื้อหาและแนวทางการคัดเลือกจดหมาย ในคอลัมน์ร้องทุกข์ ของหนังสือพิมพ์รายวันไทย (CONTENT AND SELECTION OF LETTERS IN COMPLAINT COLUMNS IN DAILY NEWSPAPER) อ. ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ รจิตลักขณ์ แลงอุไร, 176 หน้า ISBN 974-683-453-8

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเนื้อหาในคอลัมน์ร้องทุกข์ ของหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ ข่าวสด ไทยรัฐ และสยามรัฐ เป็นระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2540 - วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2540 ประกอบการ สัมภาษณ์คอลัมน์นิสต์ ประจำคอลัมน์ร้องทุกข์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ.

ผลการศึกษาเนื้อหาในคอลัมน์ร้องทุกข์ พบว่า

- 1. ประชาชนที่ร้องทุกซ์ พบว่า เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุด และ หน่วยงานที่ชี้แจงกลับมา คือ หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ
- 2. บุคคลและหน่วยงานที่ถูกประชาชนร้องทุกข์มากที่สุด คือ บุคคลและหน่วยงานเอกชน และหน่วยงานราชการและ รัฐวิสาหกิจ
- 3. เนื้อหาประเด็นร้องทุกข์ และประเด็นขึ้นจง พบว่าส่วนใหญ่ปืนปัญหาที่เกี่ยวกับการคมนาคม การจราจร และการ บริการทางด้านสาธารณูปโภค และเรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย และนักการเมือง

ผลการศึกษาเนื้อหาในจดหมายที่ไม่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอในคอลัมน์ร้องทุกข์ ส่วนใหญ่เป็นจดหมายที่มีลักษณะ การพาดพิงถึงความมั่นคงของชาติ ศาสนา และองค์พระมหากษัตริย์ และเป็นเรื่องของความเดือดร้อน หรือ เรื่องการแสดงความคิด เห็นส่วนตัว ที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

ผลการศึกษาเนื้อหาจากการสัมภาษณ์คอลัมน์นิสต์ประจำคอลัมน์รื่องทุกข์ พบว่าแนวทางการพิจารณาคัดเลือก จดหมาย คือ พิจารณาจากสภาพความสำคัญของปัญหา ความเร่งค่วนของปัญหา ความจำกัดของพื้นที่คอลัมน์ และเรื่องที่อยู่ใน ความสนใจของคนในขณะนั้น

วารส า รสนเทศ ภาควิชา	ลายมือชื่อนิสิต
การหนังสถานาพ สาขาวิชา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2540	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

สอนที่ตั้งองน้ำแบบน้องได้ของร้างแล้งหน้า รายการ

JOURNALIST

#
KEY WORD: CONTENT AND SELECTION / LETTERS IN COMPLAINT COLUMNS / DAILY NEWSPAPERS / SOPA CHIRAPHATTHANANAN: CONTENT AND SELECTION OF LETTERS IN COMPLAINT COLUMNS IN DAILY NEWSPAPERS. THESIS ADVISOR: ASSO.PROF. RACHITLUK SANG-URAI, 176 pp. ISBN 974-683-

453-8.

The research aims to focus on the complaints column appearing in 3 newspapers, namely Kao-Sod, Thai-Rath and Siam-Rath by content analysis over a span of one year from January1, 1997 - December 31, 1997 as well as interviewing columnists.

Studies of the contents reveal the following:

- 1. Spectrum of complainers and agencies responding with explanations. It is found that there are more men complaints than women with the greater number living in Bangkok Metropolis. The agencies responding with explanations are mostly government agencies and state enterprises.
- 2. Those targeted by complainers are mostly private persons, private organizations and government agencies and state enterprises.
- 3. Problems of communications, traffic and public utility management, and problems related to legal political issues stand out among the subjects to complaints.

There were also letters rejected by newspaper as not fit for the publication as they generally cover subjects detrimental to national security, the religion and the monarchy. Letters containing personal matters that do not serve public interests were also rejected.

Results of this research and also based on interviews with columnists who stated that selections of letter for publication rest with significance of subjects, problems requiring urgent solution, space limitations, and current issues of interest to the readers.

วารสารส	UINF	16 . 17	
ภาควิชา	7	ลายมือชื่อนิสิต	_
หนาสอพ	พน		- C2
สาขาวิชา		ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	1300
2540			
์ ปีการศึกษา		ลายมือซื้ออาจารย์ที่ปรึกมาร่าน	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ รจิตลักขณ์ แสงอุไร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อ บกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง รวมทั้งความกรุณาของอาจารย์ ดร. ดวงกมล ซาติประเสริฐ ได้กรุณาให้เกียรติเป็นประธานกรรมการสอบในวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. เสถียร เชยประทับ ซึ่งได้กรุณาให้เกียรติเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านทั้งสองได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และตรวจ แก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณสุธน ศักดิ์วิทย์ คุณฐากูร บุนปาน คุณทรงภพ โพธิโรจน์ และ คุณคม คำทัปน์ ที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณ คุณวิชัย อัศรัสกร ที่ให้โอกาสทางการศึกษากับผู้วิจัย และพี่น้องชาวบริษัทเชียงเฮง เทรดดิ้ง จำกัด ที่ได้ ให้ความช่วยเหลือ และแนะนำ และที่จะขาดไม่ได้คือ กำลังใจจากเพื่อนพ้อง ญาติพี่น้อง ที่คอยให้คำแนะ นำ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่เป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้วิจัย ในการให้ความช่วยเหลือทุกสิ่งทุกประการต่อผู้วิจัยอย่างหาที่สุดมิได้มาโดยตลอด

โสภา จิรพัฒนานันท์

สารบัญ

		หน้า
บ ทคั ดย่อภา กิตติกรรมปร	ษาไทย ษาอังกฤษ ะกาศ	
บทที่		
1. บทน้ำ		1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
	1.3 ปัญหานำวิจัย	8
	1.4 ขอบเขตของการวิจัย	9
, etc.	1.5 ข้อสันนิษฐานของการวิจัย	9
	1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
	1.7 ข้อจำกัดในการวิจัย	12
	1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
2. แนว	คิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
	2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์	
	2.2 แนวคิดเกี่ยวกับนายประตูข่าวสาร	131
	2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดวาระสาร	
	2.4 แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหา	
	2.5 งางเกิจัยที่เกี่ยกข้อง	40

3.	วิธีดำเนินการวิจัย	.45
	3.1 ประชากร	. 45
	3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	. 47
	3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	. 48
	3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
	3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	51
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	. 52
	4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในคอลัมน์ร้องทุกข์	. 52
	4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในจดหมายร้องทุกข์	123
	4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์คอลัมน์นิสต์	. 141
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	.150
	ั 5.1 สรุปผลการวิจัย	.150
	5.2 อภิปรายผลการวิจัย	160
	5.3 ข้อเสนอแนะ	. 162
3	ยการอ้างอิง	
IJ.	าคผนวก	166
9	ะวัติผู้เขียน	176

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แนวคิด นายประตูข่าวสาร ของ D.M. White	21
2. แผนภูมิแสดงการจัดวาระสารของ McCombs & Shaw	
3. แผนภาพเงื่อนไขการจัดวาระสาร	
4. แบบจำลองการกำหนดหัวข้อพิจารณา McCombs & Shaw	
 กราฟแสดงเพศของประชาชนที่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอในคอลัมน์ร้องทุกข์ 	
6. กราฟแสดงภูมิลำเนาของประชาชนที่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอในคอลัมน์ร้องทุกข์	
 กราฟแสดงภูมิลำเนาของหน่วยงานที่ชี้แจง ที่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอในคอลัมน์ร้องทุกข์ . 	
8. กราฟแสดงประเภทของหน่วยงานที่ชี้แจง ที่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอในคอลัมน์ร้องทุกข์	
9. กราฟแสดงภูมิลำเนาของบุคคลและหน่วยงานที่ถูกประชาชนร้องทุกข์	
10. กราฟแสดงบุคคลและหน่วยงานที่ถูกประชาชนร้องทุกข์ ในประเด็นความเดือดร้อน	
11. กราฟแสดงบุคคลและหน่วยงานที่ถูกประชาชนร้องทุกข์ ในประเด็นการแสดงความคิดเห็น	
12. กราฟแสดงลักษณะความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบุคคลและหน่วยงานราชการ และ	
รัฐวิสาหกิจ	
13. กราฟแสดงลักษณะความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบุคคลและหน่วยงานการเมือง	
14. กราฟแสดงลักษณะความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบุคคลและหน่วยงานเอกชน	
15. กราฟแสดงลักษณะความคิดเห็นของประชาชนที่ไม่ได้ระบุบุคคล และหน่วยงาน	
16. กราฟแสดงลักษณะการชี้แจงของบุคคล และหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ	
17. กราฟแสดงลักษณะการชี้แจงของบุคคล และหน่วยงานการเมือง	
18. กราฟแสดงลักษณะการซี้แจงของบุคคลและหน่วยงานเอกชน	
19. กราฟแสดงประเภทเนื้อหาประเด็นต่าง ๆ ที่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอในคอลัมน์ร้องทุกข์	
ของหนังสือพิมพ์ข่าวสด	.00
20. กราฟแสดงประเภทเนื้อหาประเด็นต่าง ๆ ที่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอในคอลัมน์ร้องทุกข์	 137
ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	
21. กราฟแสดงประเภทเนื้อหาประเด็นต่าง ๆ ที่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอในคอลัมน์ร้องทุกข์	138
ของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ	